

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

30. De 20. & nonnullis alijs præter excommunicationes in Bulla contentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

fuerint Conciliarij, Senatores, Præsidentes, Cancellarij, Vicecancellarij, aut quouis alio nomine nuncupati.

De vigesima, & nonnullis alijs prater excommunicationes in Bulla contentis.

CAPVT XXX.

CAetera, quæ in Bulla continentur, non indigent explanatione, satis erit tenorem recitare; & si quid occurreret, breuiter adnotare.

Vigesima sic se habet. *Excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, seu per alios directè, vel indirectè, seu quocumque titulo, vel colore inuadere, destruere, occupare, detinere presumpserint in totum, vel in partem Almam urbem, Regnum Siciliae, Insulas Sardiniae, & Corsicae, Terras citra Pharum, Patrimonium Beati Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venasini, Sabinsensem, Marchiam Anagninam, Massam Trebaricam, Romandiolam, Campaniam, & maritimas Prouincias, illarumque terras, & loca, ac terras specialis commissionis Arnulphorum, Ciuitatesque nostras, Bononiam, Casennam, Ariminum, Beneuentum, Perusium, Aninonem, Ciuitatem Castellum, Tudertum, & alias Ciuitates, terras, & loca vel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinentia, dictaque Romanae Ecclesiae mediatè, vel immediatè subiecta. Quiae supremam iurisdictionem in illis nobis, & eidem Romanae Ecclesiae competentem de facto usurpare, perturbare, retinere, & vexare varijs modis presumunt, necnon adherentes fautores, & defensores eorum, seu illis auxilium, consilium, vel fauorem quomodolibet praestantes.*

Post has excommunicationum sententias latas, multa Pontifex facit.

Primo quidem referuat absolutiones Sedi Apostolicæ, excepto mortis articulo, quas nec tunc dari præcepit, nisi prius facta satisfactione, aut præstita cautione de stando mandatis Romani Pontificis.

Secundo, reuocat omnia priuilegia, per quæ absolutio extra mortis articulum poterat ab alio, quam a Romano Pontifice exhiberi. Reuocat etiam tales facultates, etiam datas ante Concilijs generalibus, ex quo habes reuocari facultatem, quæ dabatur Episcopis, sess. 24. cap. 6. vt per se, vel per suos Vicarios absoluerent à casibus omnibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ referuatis, etiam ab hæresi: sed ab hac per se

tantum.

tantum, non per Vicarios. hoc autem reuocatum est per Bullam hanc, etiam quantum ad forum interius.

Tertio protestatur Pontifex absolutionem solemnem in die Iouis Coenae faciendam non comprehendere, nec suffragari vlli ex praedictis, nisi prius a commissis cum vero proposito similia non committendi destiterint: vbi, ne decipiaris, putans Papam eo die absolueri generaliter excommunicatos omnes; nulla enim tunc absolutio ab excommunicatione fit, sed per hanc protestationem id significat, quod generalis benedictio illa, quae tunc fit, non suffragatur vlli excommunicato ad effectum auferendi excommunicationem absque alia absolutione.

Quarto declarat, eos, qui statuta, pragmaticas, vel similes fecerunt contra libertatem Ecclesiae, nullam absolutionem esse profuturam, nisi prius reuocauerint, & de suis Archiuis, locis capitulis, vel libris deleuerint, & de reuocatione hac Romani Pontificem certiores fecerint.

Quinto reuocat quaecumque priuilegia concessa principibus, Regibus, & quibuscumque, vt nequeant excommunicari, aut quae impediunt, quominus haec Bulla locum in eis habeat.

Sexto fulminat excommunicationem latae sententiae contra eos, qui presumpserint absolueri aliquem ex praedictis, aliter quam decretum est per Bullam. In qua excommunicatione dubium oritur, An ista excommunicatio sit reseruata sicut praedicta. Aduerte, Paulum Secundum in sua Bulla, etiam huic excommunicationi addidisse expressam reseruationem, nempe, vt nemo praedictum absoluentem absoluat, praeter Romanum Pontificem, vt refert Fely. c. pastoralis, de offi. iudi. ordin. §. praeterea, num. 9. sed iam talis expressa reseruatio a multis annis est ablata: ob id modo dubium est, an censenda sit reseruata. Et dubium facit; nam, vt diximus, ista Bulla est ab homine, & vt habetur in praedicto cap. pastoralis, excommunicatio ab homine ab eodem, qui fulminauit, vel a superiore tolli potest; ergo, cum sit ista a Papa, a nullo alio aufertur. Hoc non obstante, tenet Nauar. c. 27. num. 74. non esse reseruata, & ratio est, quia etiam si sit ab homine, est generalis, & non lata contra personam determinatam, & talis excommunicatio assimilatur excommunicationi a iure, vt si non est reseruata expresse, censetur non reseruata. Hoc probabilius putat licet Fely. loco citato teneat contrarium; ob id enim olim ap.

ponebatur reseruatō, quia ex se non erat reseruata, etiam si ab homine esset: nam, vt superius diximus, quando generalis est, conditionem iuris habet.

Septimo præcipit in virtute sanctæ obedientiæ, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs, & Prælatibus vbilibet constitutis, vt per se, vel per alium, seu alios, præsentēs literas, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam semel in anno, aut, si expedire viderint, etiam pluries in Ecclesijs suis, dum in eis maior populi multitudo ad diuina conuenerit, solemniter publicent, & ad Christi fidelium mentes reducant, nuncient, & declarent.

Octauo præcipit Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, alijsque locorum Ordinarijs, & Ecclesiarum Prælatibus, necnon rectoribus, cæterisque curam animarum exercentibus, ac præbyteris secularibus, & quorumuis ordinum regularibus ad audiendas peccatorum confessiones, quauis auctoritate deputatis, vt transumptum literarum penes se habeant, easque diligenter legere, & percipere studeant.

*Qui contrahant excommunicationem, ab iniectio-
nem manuum in Clericos.*

CAPVT XXXI.

IN explicandis alijs excommunicationibus Papalibus hunc ordinem obseruabimus, vt primo loco eas, quæ in Decretis continentur, exponamus, quia hoc ius est antiquissimum. Deinde, quæ in decretalibus. Deinde, quæ in Sexto. Et postea, quæ in Clementinis. Et postremo, quæ in Extrauentibus. Prima ergo habetur 17. q. 4. Can. si quis suadente diabolo, & est Innocentij Secundi. Si quis, inquit, suadente diabolo, huius sacrilegij vitium, vel crimen incurrerit, quod in Clericum, vel Monachum violentas manus iniecerit, anathematis vinculo subiaceat, & nullus Episcoporum illum præsumat absoluere, nisi mortis urgente periculo, donec Apostolico coospectui præsentetur, & eius suscipiat mandatum. Hic canon generalis est ad vtrumque sexum, quamuis dicatur, si quis, vt notat ibi Gloss. & probatur ex c. mulieres, extra. de sen. excomm.

Quatuor autem in isto canone ponuntur necessaria, vt talis excommunicatio contrahatur.

Primò,